

Találkoztam a jósnővel.

Melyikünk ne volna kíváncsi arra, hogy mit hoz a jövő? No nem az emberiség jövője, mert azt egyelőre, a mi életünk tartamára már alaposan elhegedülte Szent Dávid és megette a fene. Hanem azért a magunk szerény, de bizonytalan kis jövője mégis csak érdekel valamelyest bennünket: micsoda újabb drágulások és adónemek, nyomorúságok és szomorúságok várnak még reánk ebben a világi életben?

Ilyen megfontolások vezettek engem az elmúlt napokban az egyik szomszédos város vásári sokadalmában a gondolatolvasónőhöz, aki tenyérből jósol. Egyszerű, de tarka sátora ott lengett a vásár legszélén, a kardnyelő és tűzokádó szerecsen és a világ legerősebb asszonya szomszédságában. Hiába, be kell látnom és vallanom, egy idő, mondjuk tíz esztendő óta erősen babónás vagyok, hiszek a szellemekben, akik nem mindig nagyok és néha a találkozásukból háború lesz a nagyvilágban, hiszek a kísértetekben, akik fényes nap-pal sajtótörvényen meg numerus claususon török a fejüket, hiszek a hét szűk esztendőben, amit kurzusnak neveznek a mamelukok, szóval vakbuzgó hívő lettem, mert erre tanított meg a gumibot és a szenvedés. Ha Napoleon és a nagy Pékár Gyula babonások voltak, miért ne lennék az magam is? Illó meghatottsággal és kellő tisztelettel léptem át a gondolatolvasónő beduin-sátorának küszöbét. Benn egy kis függöny mögé invitált a vidéki magyar Pythia, miután a csekély ötezer papirkoronát leszurkoitam. Ennyi pénzért igazán érdemes a jövőbe látni, mikor a jelenben a duplájáért is éhesen és szomjasan marad az ember. A kissé szeplős, sőt némileg ragyás Szibilla merően megfogta jobbkezem csuklóját és erősen a szemembe, illetőleg a szakállamba és a ruházatomra nézett. Gondolom, onnan vélte legbiztosabban és legrövidebben kiolvasni a gondolataimat. (Hát még ha a tárcámra nézett volna!)

Elég az hozzá, rövid szenvedés után (mert igen szenvedő arcot vágott hozzám) megszólalt tulvilági hangon, minden egyes szót külön tördelve, mint a tördelő a cikkeket, amelyek a dohányárak föl-emeléséről szólnak.

— Uraságod nem lesz megsértve, ha csak a való igazat mondom. Uraságodnak sok megpróbáltatásokon és megaláztatásokon tetszett keresztül menni életében. Magas urak részéről számtalanszor megelőzve lett. Kegyetet a szerencse sem igen pártfogolta, nemkülönben a jövőben is lesznek még megpróbáltatások, de ezek idővel mind el fognak múlni. Nagy sikert bizony nem jósolhatok önnek, de látom, hogy uraságodnak szerény igényei vannak és így azért meg lehet még sorsával elégedve. Értékpapirjai jó helyen vannak lefektetve és ezek folytán önnek még a közelben szerencséje lehet! Hasztalan reményeket hiába ne tápláljon!

Kissé meghasonlott és megzavart lélekkel hagytam ott sátora mélyén az új Kasszandrát, aki igazmondásában néhányszor valóban életem és sorsom elevenére tapintott, de ami az értékpapirokat illeti, e tekintetben meglehetősen nagy, sőt teljes bizonytalanságban és tájékozatlanságban leledzem. Hacsak nem számítja az értékpapírok közé eléggé szép számú, hosszabb és rövidebb sorokkal teleírott kéziratpapirjaimat? Egy dolog azonban gyanússá teszi az egész kombinációt. Utánam ugyanis egy neves bankigazgató lépett a modern endori boszorkány barlangjának függönye mögé és neki meg, a bal csuklójának ütérén tartva kezét és a szíve dobogását figyelve, azt jósolta meg halálom bizonyossággal, hogy babér fogja övezni homlokát és művei örökké be lesznek írva a dicsőség aranykönyvébe.

Mint utólag értesültem, a bankigazgató dupla honoráriumot adott a Pythiának.

Borzasztó, már a jósnők is csalnak!

Gyula.

Korzó Mozi, Szeged

Telefon: Pénztár 1185.

Június hó 29-én, vasárnap

LOKÁCS PÁL és a BARRY IKREK

főszereplésével:

Egy fiúnak a fele.

Mikszáth Kálmán elbeszélése 6 felvonásban.

Egyidejűleg:

Fix és Fox, a lábtyüművészek.

Burleszk 2 felvonásban és a legújabb

Párisi divatrevue.

Előadások kezdete: Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

Julius 4., 5., 6.

?

Harmincötmillió elsikkasztásával vádolják a köztisztviselők szövetkezetének egyik szegedi tisztviselőjét.

Szeged, június 28. (Saját tudósítónktól.) Szeged életének ismét szomorú bűntényi szenzációja van. A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezele szegedi fiókjának egyik önálló munkakörrel dolgozó, fontos munkát teljesítő fiatal tisztviselőjét harmincötmillió sikkasztással vádolják és a szövetkezet budapesti központja már meg is tette bűntényi följelentését. Az ügy részleteiről a Szeged munkatársa a következőket jelentheti:

Mintegy nyolc hónappal ezelőtt önálló fiatal megbízható tisztviselőt keresett a szövetkezet, hogy az egyik osztály vezetésével bírassa meg. Jelentkezett is Herczeg József, aki ezelőtt a Ha-Ha cipőüzletben volt alkalmazva és itt mindenben a legteljesebb mértékben megfelelt. A szövetkezet — miután nagyobb óvadékok helyezett letébe a fiatalember — azonnal alkalmazta is Herczeg Józsefet és a Püspök-bazárban lévő textilosztály vezetésével bízták meg. Herczeg ennek az osztálynak felelős vezetője volt és mindenkor a legprecízebben végezte munkáját. Az osztályban nagy mennyiségben volt főlhalmozva szövet, vászon és egyéb textilárú. Herczeg mindenkor teljesen rendben tartotta a raktárat és

pontosan elégitette ki a vevők kívánságait.

Időközben a raktárban háromszor is tartottak rovancsolást és mind a három alkalommal a legnagyobb rendben találtak mindent. Az elmúlt héten azután negyedszer tartottak rovancsolást és ez alkalommal tíz és félmillió hiányt konstataáltak. Azonnal jelentették az esetet a központnak, amely a könyvekkel együtt fölrendelte Herczeg Józsefet, mivel frankban kellett a könyveket vezetni és az is föltehető volt, hogy elszámlálás történt.

Vasárnap a budapesti központnál jelentkezett is Herczeg, a könyveket átadta és abban állapodtak meg, hogy a vizsgálatot hétfőn reggel kezdik meg. Hétfőn azonban nem jelentkezett Herczeg József és azóta eltűnt.

A központ felievése szerint a készpénzzel együtt 35 millióra tehető az az összeg, amellyel Herczeg nem számolt el. A feljelentés után a rendőrség azonnal hozzálátott a munkához és már az első percben feltűnt az, hogy a fiatal tisztviselő az utóbbi időben feltűnő nagy lábon élt és sokat költekezett. A rendőrség erőiesen keresi a megszédült fiatal tisztviselőt.

Juhász Gyula megírta első regényét.

Juhász Gyula, a magyarság bánatosan halk-szavu lírikusa, a napokban érkezett haza Makóról, ahol két hétig dr. Espersit János szívesen látott vendége volt. Espersit János Kazinczy-utca 6. számú háza most látta először vendégül Juhász Gyulát, aki néhány hetet már a múlt évben is ott töltött és e néhány hét bő termést hozott a magyar irodalom számára. A házigazda, akinek nevét Szegeden is sokan ismerik és akit régi, meleg barátság fűz Juhász Gyulához, azok közé a ma már — sajnos — nagyon ritka emberek közé tartozik, akik őszinte rajongással imádnak minden szépet, minden művészt és akiknek szívük, lelkük, sőt izlésük is van ehhez az áldozatokot kívánó passzióhoz. Espersit János lakása valóságos kincses barlang, könyvtára a legszebb magánkönyvtárak közül való, műgyűjteménye értéke-sebb, mint akárhány múzeum. Van aztán ebben a művész lakásban még valami, amit Szegeden nem igen talál: áhitatos, ihletes csend. Csend, amelyben talán még az is írásra, gondolatszülésre vágyik, akinek egyébként eszébe sem jutna ilyenféle haszontalanság.

Talán ez a magyarázata annak, hogy Juhász Gyula mult évi vendégsége olyan értékes és bő terméssel végződött.

A művészlelkű házigazda az idén ismét meghívta Juhász Gyulát, aki — szokása szerint — előbb vonakodott, mert hát olyan bajos dolog megválni a Tiszapartjától, az Ipar-utcától és attól a kis háztól, amelyben egy szelíd szívű öregasszony aggódó szeretete a — levendula illat, de Espersit János addig erősködött, amíg Juhász Gyula engedett és — elutazott Makóra. Két teljes hétig volt oda. Most, hogy haza érkezett, megkértük, hogy mondja el, mit művelt Makón.

Juhász Gyula nem szívesen beszél magáról, különösen tartózkodó akkor, ha megsejti, hogy nyomdafestékes írás lesz abból, amit mond. Tiltakozott most is és csak hosszú rábeszélés és érvelés után felelt kérdéseinkre.

— Dolgoztam, sokat, nagyon sokat írtam — mondotta elgondolkodva. — Két hétig mást sem tettem, mint olvastam, írtam, ettem és aludtam. Mindennap korán keltem, hét óra előtt. Künn a kertben élveztem a virágillatos, reggeli levegőt. Félkilencor már benn ültem a hívős könyvtárszoba íróasztala mellett és írtam. Írtam délig. Ebéd után folytattam és csak lámpagyújtáskor hagytam abba. Megírtam egy regényt és majdnem egy kötetre való verset. Magam is csodálkozom azon, hogy ilyen rövid idő alatt ilyen sokat lehet írni, de azé a könyvtárszobáé az érdem. Ott leküzdhetetlen kényszer hajtja neki az embert a munkának. Roskadásig megrakott könyvespolcok takarják el a falakat, alig marad hely a képek számára, pedig a modern magyar festőművészet minden értékeesebb harcosa ott van. Ott láttam viszont a szerencsétlen sorsu Gulácsy Lajos rólam festett karikatúráját, amelyen francia márkí vagyok, parókával, csipkegallérral. Rudnay, Bodzássy-, Károlyi-képek egész sorozata lepi el a szabad falrészeket.

— Mindig dolgoztam — folytatta később Juhász Gyula —, annyira benne voltam a munkában, hogy szinte beszélni is elfelejtettem. Sokszor megtörtént, hogy este, amikor összekérültem Espersit Jánossal, nem értettem, hogy mit beszél hozzám, annyira kime-

rültek ez idegeim. Regényem alakjával beszélgettem állandóan, mintha ezek az alakok éltek volna körülöttem. Különös fáradtság volt ez, soha nem éreztem még hasonlót...

— Igen, regényt írtam Makón. Első regényemet írtam meg. Csak azért is megírtam. Mindenki azt vágta eddig a fejemhez, hogy képtelen vagyok valamilyen nagyobb szabású írásműre. Annyit mondták ezt és annyian mondták, hogy már magam is elhittem és úgy éreztem, hogy nem tudnék tíz oldalnál többet írni. Most írtam egy teljes, középnagyságu regényt. Tudok hát ilyent is.

— Első regényem miliője egészen új a magyar irodalomban. A magyar végek, a végváros háborúelőtti élete.

Hőse a regényemnek nincs, ezt a szerepet maga a külön és különös életet élő végváros tölti be. Ez a regény már évek óta élt és ért bennem. Nem menekülhettem tőle. Meg kell írnom, hiszen csak leírtam azt, amit készen hordozok magamban már jó régen.

— Most már szeretném a verseimet is kiadni. Két kötetre való új versem van. A pécsi Symposion karácsonyra kiad egy antológiát az eddig megjelent verseimből.

— Makói tartózkodásomnak különben más haszna is volt. Espersit János gazdag könyvtárában megtaláltam Jacobus Tirinus három, nagy foliokötetes latin biblíamagyarázatait. Jó előtanulmány volt készülő egyfelvonásos drámai költeményemhez. Már régen készüldöm ennek a megírására. Nemsokára talán elkészül ez is.

— Hálás vagyok Espersit Jánosnak ezért a két termékeny hétért — fejezte be Juhász Gyula —, mert virágos kertjén és háza csendjén keresztül ismét megszerettem Makót. A könyvek és a virágok között nem ért el a makói por. A házból pedig ritkán mozdultam ki, színházban egyszer sem voltam, pedig Kiss Árpád direktor nagyon invitált. Elárulták, hogy merénylőtre készül ellenünk, szegediek ellen. A jövő hónapban három egyfelvonásost akar bemutatni: Tömörkény István „Barlanglakók”, Móra Ferenc „Csöszfogadás” című darabját és az én „Szép csöndesen”-emet, sőt azt is akarja ráadásul, hogy Móra darabja előtt én konferáljak, az én darabom előtt Móra, Tömörkény előtt pedig mind a ketten.

— A szinigazgatók mindenütt veszedelmes emberek, még Makón is.

Julius 4., 5., 6.

?

Befőttek, ngorka és paradicsom lekötéséhez szárazbél „hólyag” kapható BÉLKIVITELENEC Szeged, Petőfi Sándor-sugárut 4.